

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز یکشنبه (۳) آبانماه ۱۳۳۹

فهرست مطالب :

ایران در صندوق بین المللی و بانک بین المللی ترمیم و توسعه و ابلاغ بدولت .

۶- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون اصلاحات ارضی و تعاون روستائی راجع به لایحه تمدید مهلت های مقرر در ماده ۴۰ آئین نامه اصلاحات ارضی و ماده سوم قانون الحاق هشت ماده به آئین نامه اصلاحات ارضی و ارسال به مجلس سنا .

۷- تقدیم یک فقره لایحه بوسیله آقای دکتر ولیان وزیر اصلاحات ارضی و تعاون روستائی .

۸- ختم جلسه .

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل .

۲- بیانات قبل از دستور - آقایان : صائب - کمالوند - خانم تربیت - ارسنجانی - تیمسار نکوزاد - تیمسار همایونی .

۳- تصویب صورت جلسه .

۴- اعلام وصول و قرائت یک فقره لایحه قانونی

از مجلس سنا .

۵- اخذ رأی نهائی و تصویب لایحه قانونی

واصله از مجلس سنا راجع به افزایش سهمیه و سرمایه

مجلس ساعت نه صبح بریاست آقای عبدالله ریاضی تشکیل گردید

شاهنده - دکتر شریعت - دکتر عظیمی - فولادوند - دکتر قهرمان - محمدمانی - مهندس معینی - مهندس معینی زند - مهرزاد - بانو بزرگک نیا .

غائبین مریض - آقایان :

دکتر پرتو اعظم - مهندس کیا کجوری - مهندس بریمانی - رضوی - دکتر متین - موقر - دکتر مهدوی .

۲- بیانات قبل از دستور - آقایان : صائب - کمالوند - خانم تربیت - ارسنجانی - تیمسار نکوزاد - تیمسار همایونی

رئیس - نطق های قبل از دستور را شروع میکنیم آقای صائب تشریف بیاورید .

صائب - در جلسه گذشته تلاش و کوشش نمودم که در مورد تشریف فرمائی اعلیحضرتین به اصفهان و اثرات

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل

رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

غائبین با اجازه - آقایان :

دکتر ملکی - دکتر وفا - مهندس معتمدی - بانو زاهدی - دکتر رشتی - دکتر ضیائی - دکتر امامی خوئی - دکتر گامگیک - دکتر سعید حکمت - دکتر کلالی - کریم بخش سعیدی - روحانی - دکتر خیر اندیش - کاسمی - پردلی - مهندس قادر پناه - تیمسار وحدانیان - ماهیار - فتح الله مافی - مرندی - دکتر موثقی - دکتر امین - بختیاری پور - پاینده - مهندس پرویشانی - دکتر سعید - خواجه نوری -

شمر بخش این مسافرت مطالبی بعرض مجلس برسانم ولی توفیق حاصل نشد و نوبت بمن نرسید و امروز که چنین فرصتی دست داد آنرا بفال نیک گرفتم زیرا این ایام مصادف است با برگزاری جشن و سرور مردم ایران بمناسبت زادروز مسعود شاهنشاه آریامهر و چهارمین سال آئین بزرگ و خجسته ملی و تاریخی تاجگذاری شاهنشاه آریامهر و علیاحضرت شهبانوی ارجمند ایران و در حقیقت روز تاریخی و باشکوه چهارم آبان متعلق بشخصیتی است که تمام وجودش را بی دریغ نه تنها وقف ملت خویش ساخته بلکه برای نجات جهانیان از عفریت جهل و گرسنگی و بالاخره دفاع از حقوق بشریت نقطه عطف بازاری را در تاریخ درخشان کشور ما عصر و زمان ما بوجود آورده است (صحیح است) و لذا از طرف فراکسیون پارلمانی حزب ایران نوین این افتخار بمن داده شد که تبریکات خالصانه و بی شائبه ملت ایران و بالاخص کارگران را به پیشگاه همایونی تقدیم داشته طول عمر و بقاء سلطنت با میمنت همایونش را از خداوند بکتامسئلت نمایم (احسنست) و با اجازه جناب آقای رئیس و همکاران محترم یکی از ثمرات این روز خجسته را که هفته گذشته در منطقه اصفهان تجلی کرد بعرض برسانم.

اواخر هفته گذشته شهر صنعتی و باستانی اصفهان که بهمت رهبر عالیقدر ملت ایران افتخارات تاریخی خویش را باز یافته است بهره برداری از طرح عظیم و عمرانی سد شاه عباس کبیر را با دست پر خیز و برکت رئیس مملکت و با حضور شهبانوی ارجمند ایران آغاز کرد آنچه را که مردم اصفهان در شمار آرزو و رؤیایی در ذهن خویش از نسلی به نسل دیگر منتقل کرده بود در حالت اجراء و عمل برای العین مشاهده کرد در باره اهمیت و نقش سد شاه عباس کبیر در عمران منطقه اصفهان سخن فراوان است و از روزگاران قدیم که تنها افزار کار اجداد مآرا کلنگ و دیگر ادوات آهنی دستی تشکیل میدادند شاه عباس یکی از سرداران مجرب خویش را به اجرای طرحی مأمور ساخت تا قسمتی از آب زردکوه را که بدون سودآوری برای مردم خوزستان راهی کارون میشد بزاینده رود برگرداند و آنرا در اختیار مردمی قرار دهد که بر سر یک قطره آن جدالها داشتند و شاید هر سال در منازعات

مربوط به آب که همه اشیاء از آن حیات میجوید تنی چند از زارعان و کشاورزان زحمتکش جان میباختند و ذره‌ای آب بیشتر نمی‌یافتند. این آرزو با همه تلاش در سطح توپل و با معریکه کوه رنگ را بزاینده رود برساندم عوق ماند و انجام نگردید ولی در دوران فرخنده سلطنت شاهنشاه آریامهر این طلسم شکسته شد (صحیح است) و توپل کوه رنگ سهمی از آب بلا مصرفی کارون بزاینده رود باز گردانید و در پی آن با بهره‌وری از ثبات سیاسی و انقلاب اصیل ملی ایران طرح مذکور بصورت جامع و کاملی درآمد و ذخیره‌گذاری آب در پشت سد شاه عباس کبیر برای احیاء سرزمین مستعد اصفهان تا بدان پایه رسید که هم اکنون می‌رویم تا هفتصد میلیون متر مکعب آبی را که در زمستان و دیگر فصول بی‌اطلاق گاو خونی سرازیر میشود با استفاده از آخرین تکنیک سدسازی مهار کرده و در هنگامی در اختیار کشاورزان قرار دهیم که از هر قطره آن ثمراتی فراوان بهره‌برداری کنند (صحیح است) و لذا اگر توجه داشته باشیم که سد شاه عباس کبیر اولین سد احداثی بشمار نمی‌رود و قبل از آن سدهای دیگری در نقاط مختلف کشور با ظرفیتی بیشتر بنا شده است ناگزیر باید سد شاه عباس کبیر را هفتمین سد مخزنی ایران بخوانیم ولی بملاحظاتی که مختصراً به لحاظ حضور همکاران عزیز میرسانم سد مزبور راهی توان از نظر بازده اقتصادی اولین و با در حقیقت ممتازترین سد ایران شناخت و با وجود اراضی مستعد و کشاورزان کارآمد اصفهانی آنرا در درجه‌ای قرار داد که بنا بمحاسبات کارشناسان بازده اقتصادی آن میتواند در طول دهسال سرمایه اصلی را مستهلك سازد و این مزیت سد شاه عباس کبیر بر دیگر سدهاست که تمامی عوامل و شرایط لازم را برای بهره‌دهی در مجاورت خود فراهم داشته و اگر بر این مقتضیات محلی، روحیه دهقانان از بند رسته ایرانی را اضافه کنیم و احتیاجات کارخانجات عظیم ذوب آهن را نیز بر آن بیفزائیم سد شاه عباس کبیر را در سطحی ایده‌آل و برتر از همه پیشتر و بیشتر از آنچه که هر اصفهانی از دوران صفویه و ماقبل آن بر آن رؤیایی نظاره و آرزو میکرده است میبینیم و بر بانی و موجد آن اعلیحضرت همایون محمد رضا شاه پهلوی شاهنشاه آریامهر درود میفرستیم

(صحیح است) بدین ترتیب اصفهانی که سد و باتونل را بمفهوم عملی آب آن بصورت یک آرزوی تاریخی چندین ده نسل بفرزندان خود منتقل کرده است اکنون شرایط جدید زمان را در مجاورت این آرزو بر آورده میبندد بیستوانه استفاده از این آب نیروی خلاقه کشاورزان آزاد شده را بکار میگیرد و حصه از این آب را بمادر صنایع مینماید خویش ارزانی میدارد و هم آهنگ با تحول کشاورزی، انقلاب صنعتی کشور را نیز گسترش میدهد (صحیح است) صنعتگر مشتاق و هنرور اصفهانی را همگام با تکنولوژی جهان امروز بمیدان عمل فرا میخواند (صحیح است) سد شاه عباس کبیر با این مزایا از امروز به اختیار مردمی قرار میگیرد که از نظر اجتماعی و فرهنگی نیز عوامل دیگری را برای همگامی با این جهش تجهیز کرده‌اند (صحیح است) سازمان‌های اجتماعی و خیریه شهر ما بالتفاتی شهبانوی گرامی ایران و خاندانان جلیل سلطنت رونقی بسزا یافته و با عنایت و مرهبت ملوکانه در تکمیل این تکامل دانشگاه صنعتی آریامهر به خیل ترقیات افزوده خواهد شد بنابراین جامعه اصفهانی حق داشت که روزهای ۲۷ و ۲۸ مهر ماه که شاهنشاه از کارخانه آریامهر و دیگر مراکز بازدید فرمودند آنچنان احساسات صادقانه و بی‌شائبه‌را نشان دهد و از موبک مسعودی تجلیل کند که کلید آرزوها و رؤیاهای طلایی و تاریخی مردمی حق شناس و مشتاق را بدست آنان سپرده و در بجه سعادت و خوشبختی بروی آنان گشوده است (صحیح است - احسنست). در اینجا نکته‌ای که بیان آن در سمت نمایندگی مردم اصفهان بر عهده اینجانب باقی میماند اظهار تشکر از دستگاه مجری طرح است که بشایستگی منویات ملوکانه را در مورد این کار عظیم و تاریخی بموقع اجرا گذارده و توفیق انجام این خدمت را حاصل کرده است و برای دولت حزبی ماو رئیس دولت جناب آقای هویدا و بالاخره جناب آقای روحانی وزیر آب و برق افتخاری از این بالاتر نمیتواند بود که در اساسی‌ترین مسئله نوسازی ایران نوین و تدارک زیربنای اقتصادی مستحکم آن مجری صدیق و خدمتگزار شایسته در امر آب و برق کشور بوده و همگام با ایجاد این قبیل سدها که بحمدالله همه مملکت بر حسب استعداد از آن بهره‌ور شده و میشود توانسته‌اند شبکه عظیم سرتاسری

کشور را نیز ایجاد و نیروی برق مملکت را در سطحی چشمگیر ترقی دهد و آنرا بخدمت صنعت و کشاورزی در اقصی نقاط ایران بگمارد (صحیح است) و لذا بنا اطمینانی که بادامه خدمات ارزنده وزارت آب و برق وجود دارد و دلیل بارز آن تکامل و ایجاد سدهای جدید دیگر در مناطق مختلف کشور میباشد بجاست توجه وزیر محترم آب و برق را به اجرای مرحله تکاملی سد شاه عباس کبیر که حفر تونلهای جدید بمنظور برگرداندن آبهای زرد کوه مورد نظر است معطوف نموده و ضمن تقاضای تسریع در این امر توجه اولیای وزارت آب و برق بالاخص جناب آقای وزیر را ببخشهای جرقویه و کوهپایه که در فاصله کوتاه حاشیه زاینده رود قرار گرفته و بقول معروف نظاره کنندگان می‌خوار می‌حریشان میباشد جلب مینماید و برای بیان این مطلب ناگزیر از توضیح است که گاهی اوقات شرایط اقلیمی و جغرافیایی مردم بعضی از نقاط کشور را قادر به استفاده از پیشرفتهای اقتصادی امروز نمیسازد و محرومیت ناشی از مقتضیات اقلیمی و جغرافیایی عده‌ای از هموطنان ما را مورد بی‌مهری و ناروایی قرار میدهد ولی در مقابل نیت و اراده پیشوای عزیز مملکت بهره‌مندی تمامی افراد و آحاد ملت از ترقیات و پیشرفتهای امروزه کشور است ضرورت دارد که ما نیز با استفاده از وسائل ممکنه در هر شرایطی باین نام مناسب برفع موانع و ایجاد رفاه برای مردم همت بگماریم و بمفهوم واقعی عدل پهلوی را که برخوردار می‌همه مردم از مزایای عصر انقلاب است تعمیم دهیم از جمله این دو بخش جرقویه و کوهپایه است که متأسفانه امکان استفاده از زاینده رود برایشان مقدور نیست و مردم این نواحی بعلت کم آبی با وضع نامساعدی روبرو هستند. فهری است با مشاهده اینهمه نعمت و وفور و ترقی در دیگر نقاط دهقان جرقویه‌ای و با کشاورزان کوهپایه‌ای بخود حق میدهد که از مصادر امور که با الهام از شاهنشاه بزرگ منبع اینهمه خیر و برکت و منشاء اینهمه تحول بوده‌اند بخواهد برای آب این دو بخش نیز چاره‌ای ببندد و بهره‌تقدیر و بهره‌صورت که دانش امروزی حکم میکند و مقدور میسازد درباره آبان نیز انجام دهند تا اینان نیز از دیگر هموطنان خویش عقب نمانند و مشکلات اقلیمی را بحساب بی‌التفاتی مصادر

امور تعبیر نگر دارند اطمینان دارم باهمت و قدرت کار جناب مهندس روحانی وزیر آب و برق بر این معضل نیز چاره‌ای خواهند جست و مردم این دوناچیره را نیز بمنابع آب و بر خورداری از اثرات آن امیدوار خواهند ساخت اجازه بفرمائید در دنباله عرض این حاجت که معروض افتاد برای حسن ختام وشکون گفتار خویش یکبار دیگر مبین احساسات موکلین حق گذار خویش قرار گرفته و بنام مردم اصفهان سر تکریم و تعظیم بر آستانه شاهنشاهی فرود آوریم که اینهمه آوازه‌ها از اوست خدایش سلامت بدارد و وجودش را برای رهبری ملت در امان (احسن. احسن).

رئیس - آقای کمالوند تشریف بیاورید.

کمالوند - همکاران ارجمند بندهم افتخار دارم که زادروز همایون شاهنشاه آریامهر را تبریک عرض کنم. دوران سلطنت شاهنشاه آریامهر برای ملت ایران متضمن خیر و برکت و مشحون از پیشرفت و ترقی است (صحیح است) بخصوص ایام بعد از انقلاب ما می بینیم که غالباً یک روز کار ساختمان طرح عظیمی شروع میشود و روز دیگر بهره برداری از یک پروژه عظیم دیگر انجام میپذیرد. روز سده شنبه ۲۸ مهر ماه شاهنشاه آریامهر برای افتتاح شبکه انتقال نیروی برق سدمحمد رضاشاه پهلوی بخرم آباد تشریف فرما شدند شاهنشاه در مقابل صف نمایندگان لرستان در مجلس شورای ملی مردم لرستان را مورد تفقد و عنایت خاص خود قرار دادند و غرق در افتخار و مباحثات فرمودند شاهنشاه فرمودند در اینجا زندگی مردم بر اساس خوبی قرار دارد ما از ابتدای سلطنت خود هرگز در این منطقه مسئله‌ای نداشته‌ایم، «ما از ابتدای سلطنت خود هرگز در این منطقه مسئله‌ای نداشته‌ایم» بنده این تفقد ملوکانه را قرائت کردم که در صورت جلسات مجلس شورای ملی که بالطبع اسناد تاریخ ایران خواهد گردید ثبت بشود که کسانی که در آینده تاریخ درخشان آریامهر را تنظیم میکنند باین افتخار بزرگی که نصیب مردم لرستان شده است توجه کنند در مورد لزوم کارهای عمرانی لرستان شاهنشاه چنین فرمودند «این منطقه باید سریعاً آباد شود و خرم آباد از هر نظر مستعد است و برای تشکیل شرکت‌های سهامی زرعی باید مطالعه شود و روشن شود که چند هکتار زمین اضافی رامیتوان زیر کشت قرار داد خرم آباد باید بیش از پیش آباد شود» جناب آقای هویدا نخست وزیر خدمتگذار شاهنشاه حضور

داشتند و مردم لرستان یقین دارند همانطور که همیشه نخست وزیر خدمتگذار در اجرای منویات شاهنشاه آریامهر سعی و کوشش بوده اند در این مورد و امور دستورات لازم بهیئت دولت صادر خواهند کرد شاهنشاه پس از استماع گزارش مسئولان وزارت آب و برق اجازه افتتاح و بهره برداری از شبکه نیروی انتقال سدمحمد رضاشاه پهلوی را صادر فرمودند این شبکه که در حدود ۳ میلیارد ریال هزینه آن شده است از نظر انتقال شبکه واحد برق کشور بسیار حائز اهمیت است و کشور ما که سرعت در حال صنعتی شدن است احتیاج مبرمی به نیروی برق دارد اصولاً برای زیر بنای اقتصاد مملکت نیروی برق نقش بسیار اساسی و مهمی دارد و بهتر آن است که برای بیان اهمیت این موضوع فرمایشات شاهنشاه را که در کتاب انقلاب سفید چاپ شده است قرائت کنم «یکی دیگر از کوششهای اساسی ما در راه بالا بردن سطح زندگی و اقتصاد مملکت تولید و توزیع هر چه بیشتر نیروی برق در سراسر کشور است هدف نهائی این است که این نیرو در تمام مملکت بحد اکثر امکان تعمیم یابد و حتی کوچکترین روستاهای کشور از آن محروم نمانند زیرا این مسلم است که نیروی برق در تمدن امروز بشر پایه اصلی گردش چرخ زندگی است و هر قدر این نیرو بیشتر در کشور مورد استفاده قرار گرفته باشد نشان آن است که آن ملت رشد بیشتری یافته است» با توجه باین نظرات عمیق و پر ارزش شاهانه و با توجه بفرمایشات معظم له در روز افتتاح مجلسین که فرمودند رشد برق ما در سال گذشته ۳۸ درصد بوده است آهنگ پیشرفت و ترقی مملکت بخوبی مشهود است شاهنشاه آریامهر فردای آن روز بیکه شبکه برق را در خرم آباد افتتاح فرمودند برای افتتاح سد شاه عباس کبیر باصفهان تشریف بردند و تا چند روز دیگر گولوله گاز سرتاسری کشور افتتاح میشود ملت ایران وقتی می بیند در این دنیای پر آشوب که اغلب کشورهای خاور میانه دچار بی ثباتی تشنج و برادر کشی هستند از چنین ثبات و آرامشی برخوردار است و وقتی که می بیند بجای غیر شوم گلوله‌های اعدام‌های دسته جمعی در آن سوی مرز، در کشور عراق، در کشور خودمان آهنگ دلپذیر پیشرفت و ترقی شنیده میشود وقتی که ملت ایران می بیند که بجای صدای شوم انفجارها و ناامنی‌های آن طرف مرز صدای چرخ‌های ماشینیهای کارخانجات و صدای چرخ‌های تراکتورها و

بولدوزرها که مشغول سازندگی هستند بکوش میخورد آ نوقت است که قدر این نعمات را میدانند و از عمق قلب و روح به آن کسی که موجد اینهمه رفاه و ترقی برای مملکت شده است دعا میکند (صحیح است) و یقین است که دعای خیر ملت سلیم النفس و صلح دوست و خدا پرست ایران در پیشگاه کبر بانی ذات خداوند مورد قبول قرار میگیرد (انشاء الله - احسن) بنده بقیه وقتم را بخاتم تربیت میدهم.

رئیس - خانم تربیت بفرمائید.

خانم تربیت - با اجازه مقام محترم ریاست.

همکاران عزیز، فردا یک روز خجسته و برجسته در تاریخ ملت باستانی و پر عظمت ایران است باین مناسبت زادروز با سعادت و بر بخت اعلیحضرت همایون محمد رضاشاه پهلوی پیشوای توانای ایران را بحضور مبارکشان و شهبانوی محبوب ایران علیاحضرت فرح پهلوی و والاحضرت همایون و لا بتعهد و بخانواده جلیل سلطنتی و عموم افراد ملت ایران تبریک و نهنیت عرض میکنم (احسن).

اگر صفحات زرین تاریخ سلطنت پر افتخار و درخشان اعلیحضرت محمد رضاشاه پهلوی شاهنشاه بزرگ ایران را ورق بزنیم متوجه خواهیم شد در این قرن هیچ پادشاهی و هیچ قائدی برای اعتلاء، عظمت و استقلال کشور خود تا این اندازه فداکاری نکرده است (صحیح است).

اعلیحضرت همایون شاهنشاه نه تنها برای ملت و کشور خود بلکه برای رهائی از قید جهالت و نادانی انسانها پرچم مبارزه با بیسوادی را بدوش کشیده و با پایه گذاری لژیون صلح و خدمتگذاران بشر منویات خیر خواهانه و بشر دوستانه خود را بعموم جهانیان ثابت فرموده اند.

آنچه که ذات مبارکشان برای رهائی از قید و بند اسارت طبقه محروم اجتماع ما اعم از دهقانان و کشاورزان و کارگران و زنان اقدام فرموده اند در تاریخ کنونی دوره ما درد نیایی سابقه بوده است و بخصوص با اعطای تساوی حقوق سیاسی و اجتماعی بزنان ایران نصف جامعه ما را که تا آنوقت از دخالت در امور و شئون کشور خود محروم بوده اند وارد اجتماع نموده و چنانکه در کتاب انقلاب سفید اشاره فرموده اند این لکه ننگی که بدامن زنان محروم ما نشسته بود زدوده و آنها را از حقارت و سرافکنندگی در جهان رهائی بخشیده اند (صحیح است).

زنان ایران هر اندازه زاد روز بخشایند با عظمت و رهبر عالیقدر خود را جشن بگیرند و شادمانیها کنند باز هم نمیتوانند چنانکه شاید و باید دین خود را نسبت بذات مبارکشان ادا نمایند مگر آنکه با جود و کوشش بی پایان برای نمر رساندن انقلاب شاه و مردم بنا بفحوای (الناس علی دین ملوکهم) شب و روز از پا ننشسته و فداکاری و جان بازی کنند و در این دوره استحاله برای پیشرفت و عظمت کشور خود سهمی را که بعهده دارند بخوبی ادا نمایند.

طراح بزرگ اجتماع ما بامنشور دوازده گانه انقلاب و وظایف و تکالیف عموم افراد و طبقات را در نمر رساندن انقلاب و تحول بزرگ اجتماع ما ترسیم فرموده اند. بنده امروز میخواهم از انقلاب آموزشی و فرهنگی که ضامن ترقی و پیشرفت و آینده کشور ایران است و اعلیحضرت همایون شاهنشاه در کنفرانس رامسر خطوط آن را پایه گذاری و ارائه فرموده اند مختصری صحبت کنم و عموم فرهنگیان را که مجری نظام جدید آموزشی هستند طرف خطاب قرار داده بگویم:

درس ادیب اگر بود زهمزه محبتی

جمعه بمکتب آورد طفل گریز پای را (احسن)

هیچ شغلی و مقامی بالاتر و پر افتخار تر از شغل معلمی و تعلیم و تربیت نیست با تحولی که در علم و دانش و تکنیک در این قرن پدید آمده و تسخیر بیشتر عناصر زمینی و تسلط و جولان در فضای لایتنهای نصیب بشر شده است پیشرفت کشورها و برتری آنان بسایر ممالک بسته بر تسلط و احاطه آنها در ساحت علم و دانش است حق بر اینست که عموم خانواده‌های دانش آموزان با فرهنگیان دست بدست هم داده در امر آموزش و پرورش فرزندان خود کمال دقت و وسواس بخرج دهند و در نمر رساندن نظام جدید آموزشی و تربیت نونهالان کشور که از منویات ترقی خواهانه اعلیحضرت همایون شاهنشاه است کمال کوشش و اهتمام بخرج دهند (صحیح است).

معلمان این طبقه شریف اجتماع باید متوجه باشند که این وظیفه سنگین بدوش آنان محول است و در این دوره سازندگی آنها سهم عمده‌ای را دارند. خانم دکتر فرخ‌روی بارسا وزیر آموزش و پرورش جدی و لایق ما با نهایت کوشش مجری اوامر ملوکانه بوده و سعی دارد در امر تعلیم و تربیت نوجوانان که ذخائر آینده کشور میباشند تحولی ایجاد کند اما تلاش ایشان وقتی بشمر خواهد رسید که فرهنگیان عزیز

در پیاده شدن و اجرای این طرح جدید با ایشان تاحد فداکاری و جانبازی همکاری کنند و با مهربانی و محبت و عطف و سعی داشته باشند که این طفل گریزهای را جمعاً بمکتب آورند.

بنام يك فرهنگي قدیم که بیست و پنج سال تمام ریاست دبیرستانها و دانشسرای مقدماتی دختران را برعهده داشتیم افتخار میکنم شاگردان مکتب من امروز در کشور مقامات بالائی را احراز کرده چه در خانواده و چه در اجتماع بانوان خدمتگزار و موفق بوده اند.

گاهی پیش خود فکر میکنم که اگر امروز نیز من عهده دار امر خطیر اداره این سازمانهای آموزشی بودم با وضع کنونی و عوض شدن روحیه جوانان و دانش آموزان میتوانستم همان موفقیت را بدست بیاورم یا نه؟ خوشبختانه باین سؤال خود پاسخ مثبتی دارم تصدیق میکنم که با رسوخ افکار ناسالم و ارمانهای ناسالم از خارج بکشور ما امر آموزش و پرورش جوانان قدری مشکلتر شده و فداکاری و دلسوزی بیشتر در مقابل با این وضع میخواهد ولی مدیران و معلمان و اولیای اطفال دست بدست هم داده با تعلیمات و اندرزهای صحیح و سودمند میتوانند روحیه جوانان را عوض کرده آنها را بکسب دانش و کمالات راغب و تشویق نمایند و با عطف و مهربانی را با از جاه آنان اراده دهند (صحیح است) چنان که اکنون هم اغلب فرهنگیان و طیفه شناس در این امر موفق میشوند انتظار عموم از این طبقه شریف اینست که واقعا در تفهیم مواد تعلیماتی بدانش آموزان نهایت علاقه و کوشش بخرج دهند و با همت و جدیت هر روز با مطالعه مکتب روانشناسی و پند آگوزی و روش تعلیم و تدریس بر معلومات خود بیافزایند تا با تجویزات لازم و کافی بتوانند در پیاده کردن نظام جدید آموزشی موفق شوند و این دین و سهم خود را که در انقلاب شاه و مردم علیحضرت محمد رضا شاه پهلوی بعد از آنان محول فرموده اند بخوبی ادا نمایند (صحیح است).

در خاتمه عرایض این روز بزرگ و تاریخی را که مصادف با زاد روز فرخنده و الاحضرت اشرف پهلوی ریاست عالی سازمان زنان است و برای پیشرفت زنان ایران اقدامات مجدانه میفرمایند با شرکت و ریاست سازمانهای بین المللی با افتخارات زنان ایران می افزایند صمیمانه شاد باش عرض مینمایم (احسن - احسن).

رئیس - آقای ارسنجانی بفرمائید.

ارسنجانی - امروز روز عزت و دبیم و افسراست عصری بلند پایه و عهدی منور است (احسن) بکشوده است بال بهر جا عقاب جنگ و اینجا همای صلح و صفایا به گسراست جای دگر گرسنگی اینجا فراخی است ملک دیگر کشاکش و ایمن بکشور است ایمن غنوده ایم بد عصری که برو بجر آن يك براز مسلسل این يك براز چر است این فرصت و فراغت و این نعمت و رفاه مولود کوشش ملک ملک پرور است گر سی خبر شیبی بر آری دلیل آن شب زنده داری سرو سالار کشور است (احسن) صاحبقران شرق شهنشاه پهلوی شاهنشهی که سایه خلاق اکبر است (احسن) دوستان عزیز، نمایندگان محترم، افتخار دارم از جانب ۱۷ میلیون دهقان آزاد شده میلاد مسعود علیحضرت شاهنشاه آریامهر را تبریک بگویم (احسن).

چهارم آبان خداوند نعمتی عظیم و موهبتی آسمانی بد ملت ایران اعطا فرمود مولودی مسعود با برصه گذاشت - ولادنی مبارک صورت گرفت که از برکات آن ملت ما تجدید حیات نمود - فصل تازه در تاریخ مملکت ما گذشته شد و راه نوبی برای کسب عظمت و افتخار نمودار گردید (صحیح است) رفاه و سعادت کنونی ملت ما زائیده آن ولادت مسعود است ولذا میلاد شاه میلاد زندگی مردم است و بهترین معنی جشن ملی را در جشن ۴ آبان میتوان جست (صحیح است) دوستان عزیز، زندگی بر افتخار شاهنشاه مملو از حوادث است حوادث سهمگین و افتخار آفرین - ولی آنچه در میان همه حوادث و کارها تجسم خاصی دارد انقلابی است که بر رهبری این داهی خردمند پیا شده انقلاب برای دگرگونی، برای فروریختن اساس کهنه و بیاداشتن بنیادی نو در تمام ششون ورشته ها.

بدون شك اصلاحات ارضی در رأس کلیه این اقدامات انقلابی قرار دارد (صحیح است) دوستان روزهای پر هیجان بهمین ۴۱ آریاد آورید.

آن زمان که رهبر ما پیام تاریخی خود بایان دوران بردگی را اعلام داشت، کلمه کفر آمیز ارباب و لغت موهن رعیت را از قاموس اجتماع ایران زدود، اولین ضربات محکم را برای وازگونی نظام اجتماع کهنه و پاره کرد (صحیح است).

انقلاب مهب اجتماعی و اقتصادی آغاز گردید، اکثریت ملت ایران از بند آزاد شدند و مشروطیت ایران تکمل یافت شهر بار رثوف و آزاده ما بایک اقدام شجاعانه بر آرزوهای نهفته ملت و خواسته طبقات روشنفکر و مترقی جامعه تحقق بخشید (صحیح است).

اجازه داد که مردم بنحوی مؤثر و مثبت در تعیین سر نوشت خود و کشور خویش دخالت کنند.

در مدتی کوتاه راههای پیشرفت و ترقی طی شد.

انقلابات همه جانبه نور امید در دلها با شد.

مهر شاه در دلها مأوی گرفت و صورت تازه از نزدیکی شاه و ملت تجسم یافت.

عمرش در آباد که در روزگار او امروز کار ما زدگر روز بهتر است (احسن) دوستان عزیز ما ۲۵۰۰ سال تاریخ مدون داریم طی این مدت شاهان فراوان به مملکت ایران سلطنت کرده اند ولی آنچه از نام ایشان بیاد ما مانده نام قهرمانانی است که بیاکننده حوادث و آفریننده نقش هستی و افتخار بوده اند چهره های درخشنده ای که چون آفتاب عالم تاب زندگی خلق را منور کرده اند. هنوز از پس ایام و قرون نامهای بر افتخار دار بوش و کورش تجلی بخش زندگی ما است.

نسل حاضر مفتخر است که در زمان سلطنت چنین شاهی زندگی میکند کشور مادرشاهراه ترقی و سعادت قرار گرفته و با سرعت عقب ماندگی هارا جبران میکند احترام و موقعیت بین المللی ایران موجب شده است توجه جهان به مملکت ما جلب شود (صحیح است).

روش خردمندانه شاهنشاه در سیاست خارجی مایه افتخار و مباحات است دوستان من قصد ندارم از تاریخ و فهرست اقدامات مفضل شاهنشاه سخن بگویم، میخواهم مکنونات دلهای پاک و ساده گشاوران را در راه قدرشناسی و سیاستگری از رهبر ملت بازگو کنم و بگویم:

شاهنشاهها، میلاد تو ولادت ملت است، ز بر سعادت بخش و هستی زاست

جشن میلاد تو جشن عظمت است و افتخار کلاه گوشه دهقان به آفتاب رسید که سایه بر سرش افکند چون نوسلطان (احسن - احسن) بقیه و قتم با آقای سعیدوزیری میدهم.

رئیس - آقای سعیدوزیری ۵ دقیقه وقت شما محفوظ است. تیمسار نکوزاد تشریف بیاورید.

تیمسار نکوزاد - بنام یکتا پروردگار، بدو میلاد مسعود فرخنده شاهنشاه آریامهر را به پیشگاه مبارک اعلیحضرتین و خاندان جلیل سلطنت و عموم هم میبناز از طرف خود و عموم موکلینم تبریک و تهنیت عرض مینمایم (احسن) نوربک ایزدی حافظ درخشندگی تاج شاهنشاهی آریامهر و قدرت لایزال الهی نگهبان رنده پایه های تخت سلطنت سلسله جلیل پهلوی باشد (احسن).

جناب آقای رئیس، همکاران محترم، روز شنبه ۲۵ مهر ماه آئین سالروز نیروی هوایی شاهنشاهی در پیشگاه فرخنده اعلیحضرت هما بون شاهنشاه آریامهر بزرگ ارتشتاران برگزار شد انجام رژه نمونه هائی از انواع هواپیماهای تاکتیکی نیروی هوایی شاهنشاهی نمایش هواپیمائی فانتوم عبور از سرعت صوت (شکستن دیوار صوتی).

نمایش ره گیری هواپیما؛ نمایش بر تاپ و سائل سنگین.

نمایش برش سقوط اتوماتیک دوشیزگان چتر باز - چتر بازان نیروهای ویژه و یگان هوایرد.

نمایش پرواز خوبی تیم آکرو جت تاج طلایی.

نمایش تیراندازی هواپیماها و نمایش قدرت آتش و حمله به هدفهای مستقر در زمین که با نهایت مهارت و بی باکی انجام میشد موجب ستایش بینندگان بود. در حقیقت شعار نیروی هوایی شاهنشاهی را میتوان چنین ترسیم نمود مردان شجاع و فداکاری که برای خدمتگزاری نیروی هوایی شاهنشاهی کمر همت بسته اند جان در کف و گوش فرمان رهبر تاجدار خود همه جا و هر لحظه آماده بدافند آسمان مین هستند، بلی جانبازان این نیز برای انجام وظایف خطیری که بعده دارند با آخرین پدیده های دانش و تکنیک هواپیمائی و همه شیوه های نوین رزم هوایی آشنا بوده و سرعترین و نیرومندترین هواپیماها و سلاحهای جهانی را در اختیار دارند و میکوشند تا روز بروز همگام پیشرفتهای

سریع جهانی این نیرویش برود - با پیروی از افکار عالیله شاهنشاه هم وطنان ما با سایر ملل طالب همزیستی مسالمت آمیز هستند ولی تا زمانیکه افکار ما الخویلابی از مغز برخی زمامدارانی که بعضاً در همسایگی ما بسر میبرند تراوش نمیکند این گونه قدرت و آمادگی ها لازمست. شاهنشاه در یکی از بیانات حکیمانده خود چنین میفرماید:

من همیشه گفتم که نه تنها کشور من با تمام قلب برای همزیستی مسالمت آمیز کوشش میکند و خواهد کرد بلکه باید دوستی و همکاری بین المللی توسعه یابد و من میخواهم اضافه کنم و از این هم جلو تر بروم و بگویم تا وقتی که همکاری بین همه کشورها وجود نداشته باشد و همه برای یک هدف یعنی صلح بیانخیزند نباید آرام نشست و این تنها وسیله است که میتواند مردم روی زمین را خوشبخت نماید ما صلح باید آرد و تفاهم بین المللی را صمیمانه آرزو مندیم در هر هفت گذشته سعادت دمسازواری موافق شده بود چه دو بار افتخار شرفیابی و کسب فیوضات در پیشگاه مبارک شاهنشاه نصیبمان گردید. روز سه شنبه ۲۸ مهر ماه با تشریف فرمائی و نزول اجلال موكب مبارک اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر بدرستان و پرده برداری از لوحه یاد بود و تا بلو کنترل ایستگاه بزرگ تبدیل نیروی برق خرم آباد و با صدور فرمان مبارک بهره برداری از خط انتقال اصلی شبکه بهم پیوسته کشور گامی دیگر در راه عمران و رفاه و آسایش هم میهنان ما پیش برد عظیم صنعت و اقتصاد از این ممر برداشته شد و در آتیه نزدیک با اتصال فشار قوی چند ایستگاه دیگر از نقاط کشور با این خط کشور ما دارای یک شبکه قدرتمند نورو انرژی الکتریکی کد زیر بنائی برای توسعه تمام رشته های صنعتی و کشاورزی و پیشرفتهای شهری و روستائی میباشد خواهد شد شاهنشاه آریامهر نسبت بلزوم و اهمیت نیروی برق چنین میفرماید:

یکی از کوششهای اساسی بالا بردن سطح زندگی و اقتصادی مملکت توزیع هر چه بیشتر نیروی برق در سراسر کشور است. این موفقیت را بویز و کارکنان محترم وزارت آب و برق تبریک میگوم.

طرح مهم عمرانی دیگر نیز متعاقباً بدست مبارک شاهنشاه آریامهر در اصفهان گشایش یافت و آن افتتاح و بهره برداری از سد عظیم شاه عباس کبیر میباشد که نسبت با اهمیت آن همکاران محترم بتفصیل بیان فرمودند این توفیقات در

نتیجه طرح ریزی و توخهات خاصه و در هر بهای خریدند آناه ناجی ملت میباشد من از این تشریف فرمائی بدرستان میخواهم در رفع نیازمندیهای این منطقه بهره برداری نمایم.

شکی نیست که مقدم شاهنشاه موجد خیر و برکت است اینست که از این موقعیت استفاده نموده و تمنی مینمایم بشکون و میمنت مقدم مبارک شاهنشاه آریامهر گامی مؤثر در رفع نیازمندیهای این منطقه برداشته شود. شاهنشاه فرمودند ساکنین لرستان مردمان خوب و مبین دوستی هستند در این مدت ما هیچگونه ناراحتی از طرف ساکنین این منطقه نداشته ایم این منطقه مستعد عمران و آبادی است باید بیشتر بدان توجه شود. این دومین بار است شاهنشاه معظم ما بدین مطلب اشاره و انجام آنرا توصیه میفرماید امید است این فرمایش همواره مدنظر هیئت محترم دولت باشد. بی توجیبی ها و نیازمندیها را در فرآکسیون حزبی یکی از روزها بشکجه جناب نخست وزیر حضور دارند مطرح خواهم نمود و اینک از بحث در این مقوله خودداری مینماید.

عرض دیگرم در مورد مسافرتی است بخارج کشور که برای اینجناب دست داد - دانشجویانیکه خارج کشور در دوره های عالی بکسب علم و دانش و تبحر در حرفه های مشغولند با استفاده از تعطیلات ناستانی غالباً برای دیدار بستگان و فامیل و پیشرفتهایکه در کلیه امور و مشون کشور حاصل شده بمیهن عزیز می آیند. لکن بعضاً هم با برای تأمین کسری هزینه تحصیل و بدست آوردن کاری و با بمنظور تقلیل پت تحصیل در نرهای ناستانی شرکت مینمایند که بتوانند زودتر تحصیلاتشان پایان یافته و برای اداء وظیفه میهنی و دینی که بمام میهن دارند بمیهن عزیز بازگشت نمایند - فرزندان اینجناب در ناستان گذشته با استحضار اینک در حوزه انتخابی برای انجام وظایف حزبی مدت زیاد تر بر معمول اقامت خواهم نمود و بدین سبب کمتر از دیدار هم بر خوردار میشوم از مسافرت و دیدار بستگان منصرف شده و تصمیم شرکت در نر ناستانی گرفتند هر چند که با درگیری انتخابات انجمن های استان و شهرستان در حوزه انتخابی فرصت کمی تا افتتاح مجلسین باقی بود ولی بواسطه لزوم بررسی طرز زیست و تحصیل فرزندان خود و تجدید دیداری از آنها از این فرصت کم استفاده شد و رهسپار محل اقامت آنان شدم در این ملاقات باز دیدنی هم از دانشگاهائی آنان بعمل آمد (کالیفرنیا استیت کالج

لناک بیج و گلدن وست کالج هایننگتن بیج) با برخی از اساتید آنان بر فرسور شیلی که ضمن اینکه استاد دانشگاه است

شهردار هایننگتن بیج هم میباشد و دکتر س گیس استاد رشته روانشناسی و عضو انجمن شیر که دو نفر از فرزندان هم سال تحصیلی گذشته در این خانواده زندگی میکردند آشنائی حاصل شد شمه ای از طرز کار و حسن رفتار آنان بیان نمودند روی حسن ظنی که در ایام تحصیل نسبت با آنها ایجاد شده بود کارت دعوتی جهت شرکت در جلسه جشن و ضیافتی که بمناسبت یازدهمین سال ورزشی برف SURF که هر بوط بورز شکاران متبور و جسور و شجاع ورزشهای دریائی است در باشگاه و ضیف خانه در ساحل دریای آرام بر پا شده بود و چندین صد نفر در این ضیافت دعوت و شرکت داشتند برای ماها ارسال داشتند و با شرکت در این جشن محل مان در رأس یکی از میزها بعنوان ژنرال باز نشسته و دیپلمات پارلمانی ایران تعیین شده بود پس از صرف شام ابتداء صحبت وسیله آقای شهردار بر فرسور شیلی شروع شد قبل از طرح هر موردی متذکر گردید که یک ژنرال دیپلمات ایرانی که پادشاهش محمدر شاه ادهیلوی موجد انقلاب سپید ایران است امشب بین میهمانان ما میباشد که ضمن بردن نام شاهنشاه و بلند شدن اینجناب بمنظور اظهار تشکر، با کف زدنهای متمد حاضرین مواجه شد در این موقع بود که سبل سؤالات اشخاص مختلف منجمله خبرنگاران شروع شده که خلاصه و مطالب مهمش را در دو قسمت میتوان خلاصه نمود، یکی این بود که اغلب بفرمایشات حکیمانها که شاهنشاه در سطح جهانی در دانشگاه ها روزار ابراد فرموده بودند اشاره نموده و آنرا میستودند، دیگر سؤالی بود که از اینجناب شد که جز وجه دسته در مجلس هستم آیا وضع موجود را تقویت میکنید و یا جزو دسته هستید که خواهان تحول میباشد. پاسخ این بود که در مجلس مادستجات مختلفی وجود دارد لکن من نمیتوانم بگویم عموم همکارانم قانع به ترقیات و پیشرفت موجود نیستیم و بیرو تحولی هستیم که ترانقلابی شاهنشاه ما بوجود آورده اند و با پیروی از بیات شاهنشاه عالیقدر خود هدف همگان بهبود وضع معیشت اکثریت هم میهنان نیست که قبل از انقلاب از آن محروم بودماند مانند طبقه بانوان. کشاورزان - کارگران - و استفاده عموم از مواهب حقوق اجتماعی و رساندن کشور به پایه کشورهای پیشرفته است. نهایتاً دستجات مختلف بمنظور سرعت رسیدن باین هدف

امید است هم میهنان ما که در خارج کشور بسر میبرند طرز رفتار و برخوردشان با اشخاص که با آنان تماس دارند قسمی باشد که این جنس احترام را برای خود و کشورمان محفوظ بدارند.

در دیدار دینی لند که شاهنشاه آریامهر و علیاحضرت شهبانو در تشریف فرمائی اخیرشان با آمریکا بداتجا تشریف برده بودند اغلب کارگردانان این مکان دیدنی وقتی میفهمیدند ما ایرانی هستیم طرز رفتار، بی تکلفی و دموکرات منشی شاهنشاه را که بموجب افتخار هر فرد ایرانی در خارج کشور میباشد میستودند و بدین سبب ما در خود احساس غرور و سرفرازی مینمودیم در روزنامه ها تینکنن نیوز اینجناب را بنام دوستدار شاهنشاه ذکر نموده بودند که لازم باین توضیح است شاهنشاهی که تمام اداری خود را بملتش اهداء فرمود، تمام اوقاتش را مصروف ترفی و تعالی کشور و بهبود وضع ملتش میفرماید شاهنشاهی که با از خود گذشتگی برای وصول باین مقصود انقلاب سفید را بوجود آورد (که ممکن است برای نسل حاضر بعضاً اهمیت آن چنانکه باید درک نشود تاریخ و نسل های آینده با اهمیت این انقلاب بیش از نسل حاضر بی خواهند برد) نه تنها شخص و طبقه خاصی دوستدار شاهنشاه هستند بلکه هم میهنان ما همه جان نثار شاهنشاه هستند (صحیح است - احسنت). موضوع قابل ذکر دیگری که بیان آن لازمست و قطعاً وزارتخانه های خارجه و علوم از آن اطلاع دارند در کالیفرنیا

استیت کالج لانگ بیج شنیده شد از ۲۸ هزار دانشجوئی که در این کالج هستند (البته خود این دانشگاه یک شهری را تشکیل میدهد) ۷۵۰۰ نفر آن دانشجویان خارجی هستند که قریب ۴۸ نفر آنها ایرانی میباشند متأسفانه از شروع سال تحصیلی میزان نام نویسی را برای خارجیها بدو برابر افزایش داده اند و صحبت وشایعه این بود که این مبلغ را بازم میخواهند افزایش دهند که موجب نهایت تأسف و ناراحتی برای دانشجویان نیست که میخواهند در این قبیل دانشگاهها ادامه تحصیل دهند چه برای آنها نیکه در آنجا تحصیل در این دانشگاهها را دارند بنا بوجه بوضع مالی خود تصمیم لازم اتخاذ خواهند نمود لکن دانشجویانیکه سابقه تحصیل در این دانشگاهها دارند و وضع مالی آنها با این اضافی دچار دگرگونی میشود با وضع بدی مواجه شده اند بعضاً نتوانسته اند برای ادامه تحصیل نام نویسی نمایند عده هم با دانشگاههای استیت های دیگر مکاتبه و تفحص واستفسار نموده اند که چنانچه این قانون عمومیت ندارد جهت ادامه تحصیل با آنها بیرونند البته این تصمیمی عادلانه نبوده است. انگلستان هم سال گذشته چنین تصمیمی اتخاذ نمود و نام نویسی و ادامه تحصیل را برای خارجیها حتی چند برابر سابق نمود که مواجده با اعتراض محصلین خود انگلیسی ها هم شد. هر چند این اعتراض بجائی نرسید لکن حسن آن این بود که قانون برای تازه واردین بکالج ها بود و آنها نیکه سابقه تحصیلی در آنجا داشتند این قانون شامل حالشان نشد تذکر اینجانب در این مورد بدو سبب بود یکی آنکه شاید جاداشته باشد وزارتخانه های مربوط با تماس و اقدامات مؤثر رفع مشکل این قبیل دانشجویان را بنمایند و دیگر دانشجویانیکه در صد ادامه تحصیل در خارج کشور بر میآیند مطالعات بیشتری با توجه با این مشکلات نموده و بعداً تصمیم مقتضی اتخاذ نمایند. در خاتمه روی سخن برکن چهارم مشروطیت است.

هر چند تأسف نزد ارباب جراید بی اثر است لکن تذکر آنرا لازم میدانم من میدانم انتشار يك طرحیکه اجرای آن به بهبود وضع ترافیک تهران که مبتلا به عموم است کمک خواهد نمود بحال جامعه ما مفیدتر است و با انتشار مطالبی از قبیل دامن بسیار کوتاه دختری دو عروسی را بهم زد یا بین زن وشوهری بر سر ناهنگداری نوه شان اختلاف رخ داد وشوهر از دست زن خود کتک مفصلی نوش جان کرد و با مردی

برای آنکه پول طلبکارش را ندهد چک را ببلعید و از این قبیل مطالب یا عکس و تفصیلات، قضاوتش با همکاران محترم است.

موجب نهایت تأثر آنکه روزنامه ارگان حزبی هم که عکس و بیانات نمایندگان هم مسلک را معمولاً درج و منتشر مینماید در این باره عنایتی فرموده بود. از توجیهی که همکاران محترم بعراض فرمودند تشکر میکنم (احسن - احسن).

رئیس - آقای سعید وزیری ۵ دقیقه وقت دارید تشریف بیاورید.

سعید وزیری - اگر اجازه بفرمائید در جلسه دیگر یا بعد از دستور عراضم را خواهم کرد.

رئیس - بعد از دستور صحبت بفرمائید. تیمسار همایونی تشریف بیاورید ۵ دقیقه وقت دارید.

تیمسار همایونی - چون فردا مصادف با چهارم آبان سالروز خجسته میلاد باسعادت پیشوا و پرچمدار انقلاب تاریخی و حیات بخش تاریخ کهن ایران اعلیحضرت محمد رضا شاه پهلوی آریامهر و سالگرد آئین شکوهمند تاجگذاری اعلیحضرتین و سالروز ولادت فرخنده والا حضرت اشرف پهلوی میباشد این عید بزرگ را به پیشگاه ملت قدرشناس ایران تبریک و تهنیت عرض مینماید.

شاهنشاه ما رسالت تاریخی خود را با رهبری انقلاب شاه و مردم بنحو اعجاب انگیزی انجام داده اند و بنوع این رهبر توانا و بزرگ در این بود که شالوده اجتماعی ایران را با اجرای مقررات عمیق اجتماعی دگرگون ساختند که اثرات ثمر بخش و شگرف خود را در سراسر مملکت نمودار ساخت و امروز مردم مملکت در دور افتاده ترین روستای کشور تا قلب شهرها از اجرای این قوانین بهره مند میگرددند (صحیح است).

در فاصله سه سالی که از تاجگذاری تاریخی میگردد در کشورهای مختلف جهان با تحولات حوادث مختلفی مواجه بوده اند که مقایسه وضعیت ایران با اوضاع ملل دیگر طی این سه سال بدون تردید ما را بیشتر با اهمیت ثبات واقعی و امنیتی که در کشور حکمفرما است آشنا میسازد. بنده بواسطه ضیق وقت اقدامات اجتماعی، صنعتی، فرهنگی، کشاورزی، سیاسی، و امنیتی که در طول سلطنت شاهنشاه بخصوص در این سه سال انجام شد اشاره نمیکم، فقط موفقیتهایی که در پیش برد هدفهای امنیتی و صنعتی در روزهای اخیر یعنی ۲۵-۲۸-۲۹

مهرماه حاصل شده و هنوز نقش آئین آن در چشم ما منعکس است توجه میدهم.

مراسم سالروز نیروی هوائی شاهنشاهی قبل از ظهر شنبه ۲۵ مهر در پیشگاه شاهنشاه آریامهر بزرگ ارتشتاران و علیاحضرت شهبانو و والا حضرت ولایتعهد در کوشک نصرت یکصد کیلومتری جاده تهران قم برگزار شد - ۲۴ سال است در چنین روزی جشن و عملیات نیروی هوائی بمعرض نمایش گذارده میشود - ۲۵ مهر از این جهت در تاریخ نیروی هوائی ایران فرخنده و گرامی است که در همجو روزی بسال ۱۳۲۵ شاهنشاه آریامهر پس از آموزش پرواز گواهی نامه و نشان خلبانی را پذیرفتند و اراده فرمودند شخصاً کلیه رهبری پروازهای آسمان این مرز و بوم را بدست توانای خود خویش گیرند و این نیروی پیشبرد عصر فن و دانش را بسوی ترقی و تعالی هدایت فرمایند. اینک با مشاهده آئین سالروز اخیر نیروی هوائی میتوانم عرض کنم که از لحاظ کیفیت نیروی هوائی ایران بپایه بهترین نیروهای ممالک مترقی رسیده حتی از لحاظ شهادت و بی پروائی بر آنها سبقت جسته که پرواز خوبی تیم آکروجت تاج طلائی و پرش اتوماتیک جتر بازان نیروهای ویژه و یکسان هوایر و پرش اتوماتیک دوشیزگان جتر باز و سقوط آزاد جتر بازان نیروهای ویژه و یکسان هوایر بدو بخوبی شاهد ادعای

فوق میباشند (صحیح است). عقیده قاطع اکثریت جهانیان بر این است که دوران جنگهای بزرگ سپری شده زیرا اگر چنین جنگی بوقوع پیوندد وسایل نابود کننده جدید نه فقط تمدن بشری را تهدید خواهد کرد بلکه خطرات عظیمی برای هستی انبای بشر بوجود خواهد آورد. شاهنشاه مخفم ما کرازاً فرموده اند. طرفدار عدم گسترش سلاحهای اتمی و غیر اتمی هستند و خلع سلاح بین المللی کامل و اطمینان بخشی را ضروری میدانند ولی اضافه فرموده اند تا روزیکه این آرزو جامعه عمل نپوشد چاره ای جز این نیست که بیش از پیش و تا سرحد امکان وسایل حفظ و حراست حدود و نفوذ و امنیت مملکت خود را تأمین کنیم. بالنتیجه ما باید در این جهاد مقدس و همه جانبه که بر رهبری شاهنشاه آریامهر آغاز نموده ایم پیروز شویم و جنبش عظیمی که انقلاب شاه و مردم بوجود آورده و برای نخستین بار در تمام طول تاریخ مظاهر حیسات سیاسی و اجتماعی و مادی و معنوی مملکت را دگرگون ساخته

مهرماه حاصل شده و هنوز نقش آئین آن در چشم ما منعکس است توجه میدهم.

شاهنشاه آریامهر برای افتتاح خط انتقال اصلی نیروی برق شبکه بهم پیوسته که شرق قبل از ظهر شنبه ۲۸ مهر بلرستان نزول اجلال فرمودند و با بستگاه بزرگ نیروی برق که در ده کیلومتری شهر خرم آباد است تشریف فرما شدند این ایستگاه ارتباط الکتریکی سد محمد رضا شاه پهلوی را بوسیله يك خط اصلی دو مداره با ولتاژ ۲۳۰ هزار ولت و قابل تبدیل به ۴۰۰ هزار ولت بین تهران و سد محمد رضا شاه پهلوی بطول ۵۶۸ کیلومتر و يك خط فرعی يك مداره از مرکز ایستگاه خرم آباد به پست کنگاور بطول ۱۲۷ کیلومتر تشکیل میدهد.

شاهنشاه در موقع عبور از برابر صف نمایندگان مردم لرستان ضمن ابراز رضایت از وفاداری و صمیمیت مردم این خطه فرمودند در طول سلطنتم هیچگونه مسئله ای که موجب اشتغال فکری ما از لرستان باشد بوقوع نیبوسته و مردم توانستند با اطاعت از قوانین مملکت بزندگانی شرافتمندانه ادامه دهند این منطقه باید سریعاً آماده شود خرم آباد از هر نظر مستعد است برای تکمیل شرکتهای زراعی باید مطالعه شود و روشن شود که چند هکتار زمین اضافی رامیتوان زیر کشت قرارداد. فرمایشات شاهانده ما به سر بلندی و افتخار فرد فرود مردم لرستان گردید. با وجود عشق و علاقه و افری که قاضیه مردم لرستان بزیارت شاهنشاه عظیم الشان خود داشتند بواسطه فشردگی بر نامه و تشریف فرمائی شاهنشاه باصفهان جهت بازدید از کارخانه عظیم ذوب آهن مرکز بزرگ صنعتی کشور و افتتاح سد شاه عباس کبیر از این فیض عظمی محروم ماندند ولی در قلوب آنها موجی از احساسات شاه پرستی توأم با غرور برانگیخته شد سپس در محل برگزاری مراسم گشایش خط انتقال نیروی برق آقای مهندس روحانی وزیر شایسته و کاردان آب و برق آقای مهندس حضرتی معاون فعال و سرپرست امور برق و مگیری طرح گزارش مشروح فنی و مالی بعرض رساندند خاطر نمایندگان محترم را بقسمت کوچکی از توجیه طرح معطوف مینماید: مدتها موضوع استفاده از انرژی اضافی سد محمد رضا شاه پهلوی در نواحی غرب و مرکزی ایران هم چنین ایجاد ارتباط الکتریکی بین نیروگاههای آبی منطقه زاگرس و مراکز حرارتی و آبی شمال کشور مورد مطالعه و بررسی وزارت

آب و برق قرار داشت مخصوصاً با سرمایه گذارهای مهمی که در آن ختمان سد محمد رضا پهلوی انجام گرفته بود ایجاد یک خط انتقال نیرو بین نیروگاه مذکور و مرکز مصرف در شمال کشور از نظر اقتصادی با توجه به مراتب زیر توصیه گردید.

بالا بردن ضریب اطمینان بهره برداری با ایجاد ارتباط بین سیستمهای تولید و انتقال در مناطق خوزستان و تهران استفاده از آبهای زیر زمینی در منطقه غرب ایران با صرف هزینه کم و در نتیجه کمک مؤثر در راه ترقی سطح زندگی و اقتصادی روستاها.

حذف دیزل ژنراتورهای ذخیره در نیروگاههای مختلف واقع در شهرها و مراکز مصرف در مسیر خط انتقال تأمین قسمتی از نیروی مورد لزوم منطقه تهران و در نتیجه صرفه جویی در هزینه های مربوط به نصب نیروگاه تأمین نیروی برق مورد احتیاج صنایع عمده در مسیر خط شامل تلمبه خانه های خط لوله آبادان - تهران - مصارف ماشین سازی اراک - کارخانه آلومینیوم سازی کارخانه سیمان درود و هم چنین تأمین نیروی برق شهرهای خرم آباد - بروجرد - ملایر - اراک - همدان - کرمانشاه - حسین آباد - کیبوتر آهنگ - صالح آباد - صحنه - شاهکار ماهدشت و صرفه جویی در نصب نیروگاههای کوچک در کلیه مراکز مذکور.

کارهای اجرای طرح در مهر ماه ۱۳۴۶ شروع شد و کلیه خدمات مربوط به شاخه اصلی سد محمد رضا شاه پهلوی - تهران بپایان رسیده است.

عملیات اجرایی شاخه فرعی خرم آباد - کنگاور نیز در شرف اتمام است بزودی مورد بهره برداری قرار خواهد گرفت.

طبق برنامه تعیین شده کلیه خدمات مربوط به تدارک و نصب خطوط ۶۳ کیلوولتی وابسته بطرح اصلی قبل از پایان سال جاری تکمیل و آماده بهره برداری خواهد شد.

هزینه ساختمان خطوط مذکور و بستن اجناسه میلیارد ریال برآورد شده است. آنگاه شاهنشاه از نمایشگاه عکس درباره نیروهای مختلف از طریق ایجاد سده ذره مان محل نصب شده بود دیدن فرموده و از لوجه یادبود کنترل استگاه پرده برداری فرموده دستور بهره برداری را صادر فرمودند روز ۲۹ مهر شاهنشاه آریامهر و غلیاحضرت شهبانو در یکصد

و ده کیلومتری جنوب غربی اصفهان در قسمت علیای رودخانه زاینده رود سد شاه عباس کبیر و افتتاح فرمودند ساختن سد شاه عباس کبیر همزمان با اجرای طرح تأسیس کارخانه ذوب آهن آریامهر و صنعت فولاد سازی ایران آغاز گردید.

بناشد متذکر بود که اجرای طرح تأسیس کارخانه ذوب آهن سرآغاز فصل بزرگی برای ورود به مرحله ایجاد صنایع سنگین محسوب میشود. این سد عظیم علاوه از تأمین آب کارخانه ذوب آهن و فولاد سازی در آبیاری زمینهای کشاورزی جلگه اصفهان نقش بسیار مؤثری خواهد داشت.

رئیس - تیمسار وقت جناب عالی تمام شد.

تیمسار همایونی - آغاز بهره برداری خط انتقال اصلی نیروی برق شبکه بهم پیوسته کشور و افتتاح سد شاه عباس کبیر که از برنامه های بزرگ عمرانی و صنعتی کشور محسوب میشود موجب سبکسازاری ملت ایران از پیشوای بزرگ خود که در طول سلطنت ۲۹ ساله برای پیشرفت کشور و سعادت ملت کارهای عظیمی انجام داده اند و حیثیت بین المللی ما را بمیزان قابل توجهی بالا برده اند میباشد. سلامت و سعادت وجود باخیر و برکت شاهنشاه آریامهر را از خداوند متعال مسئلت مینمایم (احسنت - احسنت).

۳ - تصویب صورت جلسه

رئیس - راجع بصورت جلسه دفعه گذشته نظری نیست؟ (اظهاری نشد) صورت جلسه تصویب میشود.

۴ - اعلام وصول و قرائت یک فقره لایحه قانونی از مجلس سنا

رئیس - وارد دستور میشود لایحه ای از مجلس سنا رسیده است قرائت میشود (بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

عطف بنامه شماره ۳۳۳۶۷/۵۹۷/۴ مورخ ۱۳۴۹/۴/۹ آن مجلس محترم گزارش کمیسیون شماره ۴ (دائمی) در قبال لایحه شماره ۵۰۵۴ مورخ ۱۳۴۹/۳/۲۵ دولت راجع با افزایش سهمیه و سرمایه ایران در صندوق بین المللی و بانک بین المللی ترمیم و توسعه در جلسه روز شنبه ۱۳۴۹/۸/۲ مطرح و تصویب مجلس سنا رسید.

اینک قانون مزبور جهت اخذ رأی نهائی بضمیمه ایفاد میگردد.

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

۵ - اخذ رأی نهائی و تصویب لایحه قانونی واصله از مجلس سنا راجع به افزایش سهمیه و سرمایه ایران در صندوق بین المللی و بانک بین المللی ترمیم و توسعه و ابلاغ بدولت

رئیس - این لایحه بهمان صورتی که در مجلس شورای ملی تصویب شده بود در مجلس سنا هم تصویب رسیده است اگر مجلس اجازه بدهد بلافاصله فوریت لایحه رأی نهائی را همین امروز میگیریم (صحیح است) خانمها و آقایانیکه موافقتد خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد لایحه قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

قانون افزایش سهمیه و سرمایه ایران در صندوق بین المللی و بانک بین المللی ترمیم و توسعه

ماده واحده الف - دولت مجاز است مقرراتی را که در باره افزایش سهمیه و سرمایه کشورهای عضو در صندوق بین المللی پول و بانک بین المللی ترمیم و توسعه از طرف دو مؤسسه مذکور پیشنهاد شده قبول کند و سهمیه ایران در صندوق بین المللی پول را ۱۹۲۲ میلیون دلار و سرمایه ایران در بانک بین المللی ترمیم و توسعه را ۱۵۸۸ میلیون دلار افزایش دهد.

ب - پرداخت آن قسمت از سهمیه و سرمایه اضافه شده که باید بر طبق مقررات دو مؤسسه مزبور صورت گیرد بر طبق قانون اجازه مشارکت دولت ایران در مقررات کنفرانس منعقد در برتن وودز (BRETON WOODS) مربوط به تأسیس صندوق و بانک بین المللی مصوب ۶ دیماه ۱۳۲۴ (اصلاح شده بموجب قانون پذیرفتن تغییرات اساسنامه صندوق بین المللی پول و مشارکت ایران در طرح حق برداشت مخصوص مصوب ۲۶ بهمن ماه ۱۳۴۷) بعمل خواهد آمد.

قانون فوق مشتمل بر یک ماده در جلسه روز شنبه دوم آبانماه یکپزارویصد و چهل و نه تصویب مجلس سنا رسید.

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

رئیس - نسبت به این لایحه باورقه اخذ رأی میشود (اسامی نمایندگان بترتیب آتی بوسیله منشی آقای مهندس صائبی اعلام و در محل نطق اخذ رأی بعمل آمد)

آقایان: مهندس ناصر بهبودی - سلیمانی کاشانی - پدرامی - دکتر تیرنوا عظیم - موسوی هاگونی - جامائینی -

مسهودی - دکتر بیت منصور - امامی رضوی - دکتر حکیم شوشتری - دکتر قهرمان - خانم دکتر دولتشاهی - توسلی جوانشیر - محمدولی قراچورلو - دانشمند - مهندس بیاحی ملک زاده آملی - مهندس کیا کجوری - مهندس زرآورد - مهندس یار محمدی - مریدی - تیمسار نکوناد - زرگر زاده - تیمسار و خدائیان - دکتر کفائی - اولیاء - صدیقی زاده - صالحی دکتر خیر اندیش - خانلر قراچورلو - نامی - شهرستانی - دکتر نجیمی - سلیمانی - حیدر صائبی - قاضی زاده - حقوق شناس عبدالمجید موسوی - عامری - شیخ الاسلامی - دکتر حبیب اللهی دکتر کیان - دکتر اسدئی - صائب - مهندس اردلان - عباس میرزائی - دکتر میر علاء - دکتر امین - دکتر معظمی - مهندس بهرام زاده ابراهیمی - مهرزاد - ایلخانی پور - شناخوئی مبارکی - جوادی - ماهیار - کریم بخش سعیدی - دکتر برومند - مهندس عنترت - صادق سمعی - فولادوند - دکتر رفعت - خانم تربیت - فیاض فاضلی - کمدلوند - مهندس ریاضی دکتر فر بود - دکتر بیبهانی - دکتر رضوانی - مهندس برومند فخر طباطبائی - بدر صالحیان - دکتر المونی - دکتر زعفرانلو عجم - سعید وزیری - مهندس اخوان - مهندس ارفع مهندس سهم الدینی - جهانشاهی - خسروی - مهندس فروهر کورس - پور بابائی - خانم سعیدی - سرنیپ پور - زوستا - مهاجرانی - دکتر خزائلی - اخلاقی - ضیاء احمدی - شکیبی - قهیمی - بختیاری پور - ارستجانی - کلاوتر هرمزی - نیاکان - دکتر محقق - حی - تیمسار همایونی - پزشکپور - ساگینیان - مهندس اسدی سمیع - معیری - مدرسی - دکتر سعید - دکتر وحیدنیا - دکتر اعتمادی - مرتضوی - ابوزر - مافی - رامبد - بهنیا - پوشهری - پابنده - دکتر عاملی - فضائلی فرهاد پور - شیخ بهائی - مهندس صائبی - دکتر رشتی - دکتر کلالی مؤید امینی - مهندس زنجانی - دکتر بقائی - دکتر غلامرضا عدل - دکتر عدل طباطبائی - مضطوی نائینی - مهندس قادر بنده - مهندس فیروز عدل - امام مردوخ - دکتر مدنی - مهندس جلالی توری - اهری - دکتر فریور - دکتر خطیبی مهندس معتمدی - تهرانی - دکتر درودی - ظفر - ربگی دکتر غنی - بورساطع - دکتر اسفندیاری - مهندس امیر قاسم معینی - تیمسار حکیمیان - امیر احمدی - صفائی - موتقی دکتر صالحی - ادیب سمعی - رضوی - دکتر ستود - خانم جیبانی - دکتر سعید حکمت - ملک افضلی - معزی -

دکتر یزدان پناه - محدث زاده رفیعی - مانی - مهندس اربابی - امامی خوئی - آموزگار - دیبیم - دکتر رهنوردی - دکتر صدر - مهندس بهمن عطائی - صدری کیوان - مروتی - دکتر مهذب - دکتر یگانگی - مجد

(آراء مأخوذه شماره شد نتیجه بقرار زیر اعلام گردید)
آراء موافق ۱۶۸ رأی
آراء ممتنع صد رأی

رئیس - لایحه با ۱۶۸ رأی موافق و صد رأی ممتنع تصویب شد بدولت ابلاغ میشود

موافقین - آقایان : ساگینیان - مهندس اسدی سمیع - میری - مدرس - دکتر سعید - دکتر وحید نیا - دکتر اعتمادی - مروتی - ابوذر - مافی - رامبد - بهنیا - بوشهری - پاینده - فضائی - فرهاد پور - شیخ بهائی - مهندس صائبی - دکتر رشتی - دکتر کلالی - مؤید امینی - مهندس نجاشی - دکتر بقائی - زردی - دکتر غلامرضا عدل - دکتر عدل طباطبائی - معطفوی نائینی - مهندس قادری پناه - مهندس فیروز عدل - امام مردوخ - دکتر مدنی - مهندس جلالی نوری - اهری - دکتر درودی - ظفر - ربگی - دکتر غنی - پورسایع - دکتر اسفندیاری - مهندس امیر قاسم عینی - نیکسار حکیمیان - امیر احمدی - صفائی - موثقی - دکتر صالحی - ادیب سمیعی - رضوی - دکتر ستوده - خانم جهانبانی - دکتر سعید

حکمت - ملک افضلی - معزی - دکتر یزدان پناه - محدث زاده - رفیعی - مانی - مهندس اربابی - امامی خوئی - آموزگار - دیبیم - دکتر رهنوردی - دکتر صدر - مهندس عطائی - صدری کیوان - مروتی - دکتر مهذب - مبرزاد - ایلخانی پور - شاخوئی - مبارکی - جوادی - ماهیار - کریم بخش سعیدی - دکتر برومند - مهندس عزت - صادق ستیعی - فولادوند - دکتر رفعت - خانم تربیت - دکتر یگانگی - مجد - فیاض فاضلی - کمالوند - مهندس ریاضی - دکتر فر بود - دکتر بهبهانی - دکتر رضوانی - مهندس برومند - فخر طباطبائی - بدرالرحمان - دکتر المونی - دکتر زعفرانلو - عجم - سعید وزیر - مهندس اخوان - مهندس ارفع - مهندس بهم الدینی - جهانشاهی - خسروی - مهندس فروهر - کورس - پور بابائی - خانم سعیدی - سر تیپ پور - روستا - مهاجرانی - دکتر خزائلی - اخلاقی - ضیاء احمدی - شکبیا - فهیمی - بختیاری پور - ارسنجانی - کالانهر مزی - نیاکان - دکتر محقق - حی -

تیمسار همایونی - دکتر خطیبی - مهندس معتمدی - تهرانی - دکتر صدر - مهندس ناصر بهبودی - سلیهانی کاشانی - پندرامی - دکتر تبر تواعظم - موسوی ماکوئی - جاماسی - مسعودی - دکتر بیت منصور - امامی رضوی - دکتر حکیم شوشتری - دکتر قهرمان - خانم دکتر دولتشاهی - توسلی - جوانشیر - محمودولی فراچورلو - دانشمند - مهندس ریاحی - ملک زاده آملی - مهندس کیا کجوری - مهندس زرآور - مهندس یارمحمدی - مریدی - تیمسار نکوزاد - زرگرزاده - تیمسار وحدانیان - دکتر کفائی - اولیاء - صدقیانی زاده - صالحی - دکتر خیراندیش - خانلر فراچورلو - نامنی - شهرستانی - دکتر نجمی - سلیمانی - حیدر صائبی - قاضی زاده - حق شناس - عبدالمجید موسوی - عامری - شیخ الاسلامی - دکتر حبیب اللهی - دکتر کیان - دکتر اسدی - صائب - مهندس اردلان - عباس میرزائی - دکتر میرعلاء - دکتر امین - دکتر معظمی - مهندس بهرام زاده ابراهیمی

ممتنعین - آقایان : پزشکپور - دکتر عاملی تهرانی - دکتر فریور
۶- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون اصلاحات ارضی و تعاون روستائی راجع بلا لایحه تمدید مهلت های مقرر در ماده ۴۰ آئین نامه اصلاحات ارضی و ماده سوم قانون الحاق هشت ماده با آئین نامه اصلاحات ارضی و ارسال بمجلس سنا

رئیس - گزارش شور دوم تمدید مهلت های مقرر در ماده ۴۰ آئین نامه اصلاحات ارضی و ماده سوم قانون راجع به الحاق هشت ماده با آئین نامه اصلاحات ارضی مطرح است قرائت میشود

(شرح زیر خوانده شد)
گزارش شور دوم از کمیسیون اصلاحات ارضی و تعاون روستائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون اصلاحات ارضی و تعاون روستائی در جلسه ۲۶ مهرماه ۱۳۴۹ با حضور آقای مهندس اسدی معاون وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی لایحه شماره ۸۸۸۴ مورخ ۱۴/۳/۱۳۴۹ دولت مربوط بتمدید مهلت های مقرر در ماده (۴۰) آئین نامه اصلاحات ارضی و ماده سوم قانون راجع به الحاق هشت ماده به آئین نامه اصلاحات ارضی را که گزارش شور اول آن بشماره ۱۳۴۰ چاپ شده است برای شور دوم با حضور پیشنهاد دهندگان

مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه شور اول را عیناً تصویب کرد
اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.
لایحه قانون تمدید مهلت های مقرر در ماده (۴۰) آئین نامه اصلاحات ارضی و ماده سوم قانون راجع به الحاق هشت ماده به آئین نامه اصلاحات ارضی

ماده واحده - مهلت های مقرر در ماده ۴۰ آئین نامه اصلاحات ارضی مصوب ۳/۵/۴۳ کمیسیون خاص مشترک مجلسین و ماده سوم قانون راجع به الحاق هشت ماده به آئین نامه مذکور مصوب ۲۲/۳/۴۶ تا پایان شهریور ماه سال ۱۳۵۴ تمدید میشود تا طبق شرایط و ضوابطی که دولت برای عمران و آبادی املاک مسلوب المنفعه و اراضی بایر تعیین و اعلام خواهد کرد عمل گردد.

تبصره - دولت مکلف است شرایط و ضوابط مربوط بعمران و آبادی املاک مسلوب المنفعه و اراضی بایر مشمول این ماده را حداکثر ظرف سه ماه از تاریخ تصویب این قانون تعیین و اعلام کند

مخبر کمیسیون اصلاحات ارضی و تعاون روستائی - مهندس اسدی سمیع

گزارش شور دوم از کمیسیون دادگستری بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه ۲۶ مهرماه ۱۳۴۹ با حضور آقای مهندس اسدی معاون وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی لایحه دولت راجع به تمدید مهلت های مقرر در ماده ۴۰ آئین نامه اصلاحات ارضی و ماده سوم قانون راجع به الحاق ۸ ماده به آئین نامه اصلاحات ارضی را برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و تصویب کرد.
اینک گزارش آنرا در تأیید گزارش کمیسیون اصلاحات ارضی و تعاون روستائی بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون دادگستری - دکتر وفا
گزارش شور دوم از کمیسیون دارائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسه ۲۸ مهرماه ۱۳۴۹ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط به تمدید مهلت های

مقرر در ماده ۴۰ آئین نامه اصلاحات ارضی و ماده سوم قانون راجع به الحاق هشت ماده به آئین نامه اصلاحات ارضی را برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و گزارش کمیسیون اصلاحات ارضی و تعاون روستائی را در این مورد تأیید و تصویب کرد.
اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون دارائی - دانشمند
رئیس - ماده واحده مطرح است نظری نیست (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست (اظهاری نشد) نسبت بماده واحده و کلیات آخر آن رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای تصویب بمجلس سنا فرستاده میشود.

۷- تقدیم یک فقره لایحه بوسیله آقای دکتر ولیان وزیر اصلاحات ارضی و تعاون روستائی

رئیس - آقای دکتر ولیان فرمایشی دارید بفرمائید.
دکتر ولیان (وزیر اصلاحات ارضی و تعاون روستائی)

بطوریکه خانمها و آقایان استحضار دارند در تبصره ۳ ماده واحده قانون اجازه معاملات تریاک و کمک بدرمان معتادان مقرر شده است عملیات و معاملات موضوع این قانون و ترتیب توزیع تریاک و نحوه مصرف و تقسیم وجود حاصل از آن بخصوص تأمین هزینه معالجه معتادین مشمول مقررات قانون محاسبات عمومی و معاملات دولتی نیست و تابع آئین نامه ای خواهد بود که از طرف وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی و وزارت دارائی و وزارت بهداری تهیه و بتصویب کمیسیونهای اصلاحات ارضی و دارائی و بهداری مجلسین خواهد رسید علیهذا آئین نامه اجرائی تبصره فوق که در ۱۶ ماده و یک تبصره تهیه شده به بیست تقدیم میگردد مستعدی است مقرر فرمایند برای طرح به کمیسیونهای اصلاحات ارضی و دارائی و بهداری مجلسین ارجاع فرمایند و با استفاده از فرصت از طرف دولت اعازم میکنم بهمان ترتیب که در قانون کشت محدود خشخاش پیش بینی شده بمحض اینکه کشت خشخاش در کشورهای همسایه ایران موقوف بشود دولت ایران بلافاصله در مورد اجرای قانون مصوبه کشت خشخاش را در ایران متوقف نمیکند (احسن)

رئیس - آئین نامه به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.
 ختم میکنیم تاریخ دستور جلسه آینده بعد از اطلاع همکاران محترم خواهد رسید.

۸ - ختم جلسه

(ساعت ده و سی و پنج دقیقه صبح جلسه ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

رئیس - با اجازه خانمها و آقایان جلسه امروز را